

NIEUWSBRIEF FEBRUARI 2020

Stichting Synagoge Coevorden
Museum en Centrum waar het verhaal over het Joodse
leven in Drenthe en omgeving te horen, te zien en te beleven is.

Bezoekadres:
Kerkstraat 36, 7741 JC Coevorden
Openingstijden:
Mei-oktober: donderdag-zaterdag van 13.00-17.00 uur.
November-april: donderdag-zaterdag van 13.30-16.30 uur.

Vierde Jaargang, nr.2

Verbouwing

Wat de verbouwing van de voormalige synagoge en rabbiwoning betreft, kunnen we terug kijken op een geslaagd jaar. Alles dat was gepland is afgerond en in januari is als laatste de sluis in de gang geplaatst. Komende zomer gaan we verder in de sjoel. Het dak moet deels worden gerestaureerd. Omdat de Mikwe van de synagoge niet terug te halen is, gaan we in de kelder een Mikwe nabootsen, zodat bezoekers een duidelijk beeld zullen krijgen van een ritueel reinigingsbad.

Schenkingen

David Keizer, die van 1935 tot oktober 1942 rabbi was in Coevorden voor de parochet.

Net als in voorgaande jaren heeft de voormalige synagoge ook dit jaar alweer verschillende goederen als geschenk of in langdurige bruikleen mogen ontvangen. We hebben de staande klok van zus en broer Rosetta en Meyer Kats uit Meppen, vermoord in 1943, in langdurig bruikleen gekregen van de Historische Vereniging te Zweelo. Hij maakt de David en Mietje Krammer kamer helemaal compleet. Mevrouw M. Palland schonk ons een schitterend patchwork kleed over de Ark van Noach, gemaakt door Gerrit Kruimink en geschonken door mevrouw M. Palland. Hij hangt in de achterkamer en fleurt de koffiekamer helemaal op. Verder kregen we nog een mooie koperen sjabbat lamp van de familie Sieders uit Assen. Dit is een mooie aanvulling voor de David en Mietje Krammer kamer. Uit de nalatenschap van Ester Bartelson kregen we vele boeken over het Jodendom. Hierdoor breidt de boekenkast behoorlijk uit en zijn we in het bezit van uitgebreid naslagwerk. Het mooiste is dat de parochet uit Coevorden, het kleed dat voor de Arke hangt, teruggevonden is op de zolder van het oude stadsmuseum in Zutphen. De parochet was in 1927 gedoneerd door o.a. Philip Roos aan de synagoge te Coevorden. Er zijn nu gesprekken gaande om te kijken of hij weer thuis kan komen in Coevorden.

Open Joodse Dienst

In de nacht van 2 op 3 oktober 1942 zijn bijna alle Joodse Coevordenaren weggevoerd. Sinds die tijd is er geen Joodse dienst meer geweest in de synagoge. Nu, 75 jaar na de bevrijding, zal rabbijn Tamarah Benima weer een dienst houden in de sjoel zodat de bevolking uit de regio kennis kan maken met een Joodse gebedsdienst zoals die tot 2 oktober 1942 elke vrijdagavond in de sjoel werd gehouden. Datum: **vrijdag 14 februari om 19.00 uur**: Entree is gratis. Opgave is noodzakelijk i.v.m. de beperkte ruimte en er blijkt veel belangstelling te zijn voor de dienst. Opgave via: info@synagoge-coevorden.nl.

Bevrijding van Auschwitz

De afgelopen maand is uitgebreid aandacht besteed aan de bevrijding van Auschwitz. Op 23 januari was Monica van Rijn-Franken te gast in de synagoge. Zij vertelde uitgebreid over het leven en overleven van haar ouders die in verschillende concentratiekampen hebben gezeten. Haar ouders zijn getrouwd in de balzaal van Artis te Amsterdam, samen met heel veel andere stellen. Bij terugkomst in Nederland bleek dat eigenlijk niemand op hen en hun verhaal zat te wachten en in 1950 is het gezin verhuisd naar Amerika. Niet alleen de ouders, maar ook hun kinderen kampfden hun levenslang met de naweeën van de oorlog. Aliet Hogen Esch zong daarbij Jiddische liederen uit en over de oorlog en sloot af met twee liederen over de vrede. Hans Tobi begeleidde haar op de piano.

Op 26 januari is het kunstwerk 'Levenslicht' door burgemeester Bouwmeester en voorzitter van SSC, Wil Hein, ontstoken bij de synagoge. Dit lichtmonument draagt bij aan het besef dat Joden, Roma en Sinti, die tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn vervolgd, gedeporteerd en vermoord, plaatsgenoten of burens waren. Daarna is op 30 januari de bevrijding herdacht door opperrabbijn Jacobs en gedeputeerde Bijl. Hun indrukwekkende woorden werden omlijst door de Mauthausen liederen van Theodorakis, vertolkt door Hanneke Evink (zang) en Juul Beerda (accordeon). Tot slot opende burgemeester Bouwmeester van Coevorden de tentoonstelling over de concentratie- en vernietigingskampen. De tentoonstelling is tot 15 september nog te zien in de synagoge.

Activiteiten

Maart, zondag 15, 14.30 uur: Lotenfeest/ Poerim. Het Ensemble Noah zal vertellen over het poerimfeest en daar vrolijke muziek bij spelen. Het belooft niet alleen een informatieve, maar vooral gezellige middag te worden. Entree € 7,50, vrienden SSC € 5.-.

Maart, dinsdag 24, 19.30: Open Vriendenavond met als thema: *Vrienden vragen vrienden*. Precies 5 jaar geleden werd 'Vrienden van de Stichting Synagoge Coevorden' opgericht. Het belooft een heel interessante avond te worden waarbij Paul Glazer zal vertellen over zijn zoektocht naar zijn familieverleden. Tijdens een bezoek aan Auschwitz ontdekte hij in een vitrine een koffer uit Nederland met zijn achternaam erop, die van zijn tante Roosje is geweest. Zijn zoektocht en het verhaal van tante Roosje heeft hij beschreven in het boek: *Dansen met de vijand*. Glazer vertoont tijdens zijn verhaal vooroorlogse filmbeelden. Geen entree.

April, donderdag 16, 19.30 uur: Drents historicus M. Gerding houdt een lezing over het onderduikverhaal van een familie uit Nieuw-Amsterdam en vertoont de film die over deze onderduikperiode is gemaakt. Entree: € 5,00, vrienden € 2,50.

April, maandag 20, 19.00 uur: Jom Hasjoa (letterlijk de dag van de Sjoa, Holocaust). Tijdens deze bijeenkomst worden alle Joodse Holocaust slachtoffers uit de gemeente Coevorden herdacht en worden de namen van de slachtoffers opgelezen. Geen entree.

April, zaterdag 25, 10.00 uur: Symposium 'Verbonden in vrijheid?'. Zie bijgevoegde folder.

Kaarten voor de voorstellingen van de synagoge kunnen besproken worden via: info@synagoge-coevorden.nl

Colofon

De nieuwsbrief is een uitgave van Stichting Synagoge Coevorden.

Redactieadres: Barend Faddegon (secretaris), E-mail: secretaris@synagoge-coevorden.nl

Zie voor actuele informatie ook onze website: www.synagoge-coevorden.nl of

[Facebook.com/synagoge-coevorden](https://www.facebook.com/synagoge-coevorden).

Wilt u de nieuwsbrief niet meer ontvangen, dan kunt u dat doorgeven via: secretaris@synagoge-coevorden.nl